

Wystawa *Skarby Ducha Gór* w Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie

Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie pod Kaliszem jest jednostką Lasów Państwowych. Funkcjonuje na terenie dziewiętnastowiecznego zespołu zamkowo-parkowego z licznymi obiektami zabytkowymi, w których znajdują się m.in. ekspozycje muzealne. Jednym z zadań ośrodka jest współpraca i wymiana doświadczeń z muzeami w kraju i za granicą. W ramach tej współpracy 19.07 bieżącego roku odbyło się uroczyste otwarcie wystawy *Skarby Ducha Gór*, ilustrującej geologię i surowce mineralne Dolnego Śląska.

Legenda Ducha Gór, Liczyrzepy, sięga średniowiecza. Początkowo był on przedstawiany jako zły duch lub demon zazdrośnie strzegący bogactw Dolnego Śląska. Od XVII w. przestał budzić strach, nabrał ludzkich cech i powstało o nim wiele legend. Z czasem Liczyrzepa przerodził się w bardziej sympatyczną postać, raczej pomagającą niż szkodziącą turystom.

Legenda Ducha Gór jest tak stara jak górnictwo na Dolnym Śląsku. Dogodne położenie geograficzne na skrzyżowaniu dwóch ważnych szlaków handlowych (północ-południe i wschód-zachód) sprzyjało szybkiemu rozwojowi górnictwa, którego podstawą było początkowo złoto, srebro, rudy ołowiu i miedzi. I choć większość surowców mineralnych eksploatowanych w przeszłości została wyczerpana, to zastąpiły je inne, nieznanne wcześniej.

Dolny Śląsk to przede wszystkim bogactwo minerałów i kamieni ozdobnych. Niemal każdy zna sudeckie agaty, chryzoprazy, kryształy górskie. Bez nich nie może się obejść żadna szanująca się giełda skał i minerałów. Granity, marmury bazalty to tylko przykłady bogatej gamy skał magmowych i metamorficznych Dolnego Śląska. To właśnie bogactwo skłoniło dyrekcję ośrodka do organizacji wysta-

wy. Biorąc pod uwagę, że ośrodek jest odwiedzany przez kilkuset turystów dziennie, był to dobry pomysł szerokiego propagowania przyrody nieożywionej.

Wystawa znajduje się w zabytkowym budynku noszącym nazwę oficyny i zajmuje jedną z sal wykorzystywanych na cele ekspozycji okresowych. W sali zgromadzono kilkaset okazów minerałów, skał i skamieniałości Dolnego Śląska. Zamierzeniem autorów wystawy było przede wszystkim przedstawienie bogactw mineralnych tego regionu. Stąd też nie brakuje tu różnego rodzaju minerałów kruszcowych, kamieni półszlachetnych i ozdobnych. Pokazano całą gamę surowców, które były eksploatowane w przeszłości i są wydobywane do dzisiaj. Oddzielną gablotę zajmują roślinne skamieniałości karbońskie. Nie brak też dużych okazów, które, co ważne, można dotknąć i przyrzuć im się z bliska. Oprócz okazów znajdują się też krótkie teksty objaśniające, dotyczące budowy geologicznej regionu i poszczególnych surowców mineralnych.

Wystawa *Skarby Ducha Gór* została zorganizowana we współpracy z Muzeum Geologicznym Państwowego Instytutu Geologicznego. Będzie ona czynna do końca pierwszego kwartału 2008 r. Doboru ciekawych okazów dokonały dr Tatiana Marcinowska-Woroncowa i mgr Katarzyna Skurczyńska-Garwolińska. Autorką scenariusza oraz ulotki towarzyszącej wystawie jest mgr K. Skurczyńska-Garwolińska. W Ośrodku Kultury Leśnej w Gołuchowie można również obejrzeć wielkoformatowe fotografie z wystawy *Gea — znaczy Ziemia*.

Włodzimierz Mizerski